

**Науковий реферат статті Малярець Л. М. та Жукова А. В.
"Математико-статистичні інструменти діагностики ефективності
виробничо-господарської діяльності підприємства"**

Повнота реалізації функцій діагностики залежить від адекватних інструментів, за допомогою яких ідентифікують стан діяльності підприємства в часовому і просторовому вимірах. Аналіз змісту та складу інструментів проведення діагностики показав, що зазвичай вони розглядаються фахівцями з точки зору використання під час розробки управлінських рішень в економіці та під час проведення економічного аналізу. Фахівцями визнано пріоритет аналітичних інструментів, а саме статистичних та оптимізаційних методів.

Доцільність першочергового використання інструментів описової статистики для проведення діагностики ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства пояснюється можливістю завдяки даному інструменту "побачити всю картину" та заглибитись у деталі.

Подальший аналіз системи показників ефективності виробничо-господарської діяльності підприємств із метою її діагностики слід продовжити дослідженням причинно-наслідкових взаємозв'язків між виділеними основними складовими ефективності: ефективністю підсистем виробничо-господарської діяльності підприємства, ефективністю використання окремих видів ресурсів і соціально-екологічною ефективністю, за допомогою методу багатовимірною статистичного аналізу – канонічного аналізу, оскільки саме цей метод дозволяє провести ранжування ознак або показників за силою впливу та визначити механізм взаємозв'язку між складовими й показниками ефективності.

На практичному прикладі підтверджена логіка проведення діагностики ефективності виробничо-господарської діяльності підприємств із використанням математико-статистичних інструментів: вибір показників діагностики; вибір інструментів діагностики; дослідження змін значень показників за допомогою інструментів описової статистики; дослідження взаємозв'язку між складовими ефективності виробничо-господарської діяльності підприємств; визначення механізму взаємозв'язку між показниками ефективності виробничо-господарської діяльності підприємств.

Діагностування потенціалу інноваційного підприємства / М. В. Афанасьєв, Д. О. Тищенко // Проблеми науки. – 2006. – № 7 – С. 16–20. 4. Лутай Л. А. Діагностика стану системи соціально орієнтованого управління підприємством / Л. А. Лутай, О. О. Савельєва // Економіка розвитку. – 2012. – № 4(64). – С. 5–10. 5. Перерва П. Г. Розвиток методів аналізу фактичного стану конкурентних переваг підприємства / П. Г. Перерва, Н. П. Ткачова // Економіка розвитку. – 2011. – № 4(60). – С. 5–10. 6. Смирнов Э. А. Разработка управленческих решений : учебник для вузов / Э. А. Смирнов. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 271 с. 7. Любуш Н. П. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия : учебн. пособ. для вузов / Н. П. Любуш, В. Б. Лещева ; под ред. проф. Н. П. Любуша. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 1999. – 471 с. 8. Іваненко В. М. Курс економічного аналізу : навч. посібн. / В. М. Іваненко. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Знання-Прес, 2002. – 190 с. 9. Малярець Л. М. Економіко-математичні аспекти діагностики конкурентоспроможності підприємства : монографія / Л. М. Малярець, Л. О. Норік. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. – 216 с. 10. Пономаренко В. С. Аналіз даних у дослідженнях соціально-економічних систем : монографія / В. С. Пономаренко, Л. М. Малярець ; Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2009. – 432 с. 11. Пономаренко В. С. Багатовимірний аналіз соціально-економічних систем : навч. посібн. / В. С. Пономаренко, Л. М. Малярець. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. – 384 с. 14. Дубров А. М. Многомерные статистические методы : учебник / А. М. Дубров, В. С. Мхитарян, Л. И. Трошин. – М. : Финансы и статистика, 2000. – 352 с. 12. Chernov V. Construction of Estimates in the Choice of Alternative Solutions by Using the Fuzzy Utilities / V. Chernov, L. Malyarets, O. Dorokhov // Transport and Telecommunication. – 2012. – Vol. 13. – No. 1. – P. 14. 13. Жуков А. В. Система показників як елемент забезпечення ефективності діяльності підприємства / А. В. Жуков // Резерви економічного зростання та інноваційного розвитку підприємств : тези доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції 14 березня 2013 р. ; Кіровоградський національний технічний університет. – Кіровоград : ПП Центр оперативної поліграфії "Авангард", 2013. – С. 41–44. 14. Дубров А. М. Многомерные статистические методы : учебник / А. М. Дубров, В. С. Мхитарян, Л. И. Трошин. – М. : Финансы и статистика, 2000. – 352 с.

Інформація про авторів

Малярець Людмила Михайлівна – докт. екон. наук, професор, завідувач кафедри вищої математики та економіко-математичних методів Харківського національного економічного університету (61166, Україна, м. Харків, пр. Леніна, 9а, e-mail: kafmath@hneu.edu.ua).

Жуков Андрій В'ячеславович – аспірант кафедри оцінки майна підприємства Харківського національного економічного університету (61166, Україна, м. Харків, пр. Леніна, 9а, e-mail: okydoky87@list.ru).